

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— | Negyed évre K 110.—
Fél évre „ 220.— | Egy óra „ 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

Tomcsányi

A nemzetgyűlés tegnap leszavazta Tomcsányi igazságügyminisztert és Tomcsányi igazságügyminiszter a leszavaztatását követő minisztertanácson bejelentette lemondási szándékát. A minisztertanács megnyugtatta Tomcsányit, hogy az eset nem olyan veszélyes, vagy ahogyan Tomcsányi korábbi princípálisa mondta volna, die Sache is nicht so gefährlich és Tomcsányi megnyugodott és már nincs is igazságügyminiszterválság.

A helyzet tehát az, hogy Tomcsányi leszavaztatásával nem történt semmi, sőt kaphatunk olyan félhivatalos kommunikációt is, amely szerint Tomcsányi állása szilárdabb, mint valaha. A minisztertanács ugyan a kiszgazdapárttal óhajtja tisztázni a felmerült kérdést és bár a kiszgazdapártnak Tomcsányi iránt való érzelmét minden egyébként lehet mondani, csak szerelemnek nem, mégsem lepne meg bennünket, ha a kiszgazdapárt értekezlete kedvezően nyilatkoznék meg Tomcsányival szemben. Tudvalevő, hogy Tomcsányi mint kiszgazdapárti politikus foglalt helyet már a Telekv-kormányban azután, hogy a nagy egységes párt újra alkotó elemeire bomlott és meg kellett állapítani, hogy a két szövetséges kormányzópárt milyen számarányban legyen képviselve a kabinetben. Tomcsányi igazságügyminiszter ekkor fedezte fel, hogy ő tulajdonképpen kiszgazdapárti politikus — előbb nem kellett meghatározni a pártállását, mert amikor igazságügyminiszter lett, éppen akkor kalapálta össze Teleky, illetve Bethlen eggyé a két pártot. A kiszgazdák ugyan meglepődtek, de vállalták Tomcsányit és a magukénak vállalták azután is, amikor következetesen szembe helyezkedett velük nagyon sok kérdésben, sőt vállalták akkor is, amikor mint ideiglenes belügyminiszter valóságilag fitvet hányt a kiszgazdapárt követeléseinek az emlékezetes debreceni botrány ügyében. Ha a márciusi viharok nem emelték ki a hársónyszékből Tomcsányit, mért ne lenne képes kiállni Tomcsányi a most kerekedett vihart, ha mindjárt egy tökéletes nyíltvárosi leszavaztatás képeiben tört ki ez a vihar?

„Sok békát lenveltünk”, — mondta Gaál Endre pár nap előtt abban a beszédében, mellyel Ráday-ellenes határozati javaslatát megokolta, eggyel több béka már aligha számítana, pláne olyan bagatel kérdésben, amilyen a párbaj-ügy és az sem teheti nehezebbé a kiszgazdapárt gyomrának a legfrissebb béka meg-

emésztését, hogy Rassav éppen egy letagadhatatlanul demokratikus eszmével hozta ellentétbe Tomcsányival a kiszgazdákat.

A szegedi háromszög kiürítése

Végleg elintézték a költségvetést

Budapest, június 11. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Kenéz Béla alelnök.

Harmadik olvasásban elfogadták az 1921. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

A nyolc órás ülések vége

Ezzel a nyolc órai időszakos ülés megszűnt.

Elnök bemutatja a tegnapi névsorolvasás alkalmával távol volt képviselők névsorát. Mint-hogy a tegnapi délelőtti ülés igen hosszúra nyúlt azt javasolja, hogy a Ház álljon el a házszabályok alkalmazásától. Így is történt.

Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését június 14-én tartsa; napirendre kerül a kolozsvári és pozsonyi egyetem elhelyezéséről a m. kir. szabadalmi hivatal elnöki és alelnöki illetményekről szóló, magyar államadósságról szóló az államjegyek kibocsátásának ellenőrzésére megállapítandó bizottság megválasztásáról szóló törvényjavaslat.

A pénzcseré

Hegedűs Loránt pénzügyminiszter felel ezután Páczk Géznak a pénzek kicserélése tárgyában előterjesztett interpellációjára. A pénz kicserélése már be van fejezve a nagy csekkben, amely rendkívül nagy teljesítmény a nagy nehézségekhez képest. Eddig 11 milliárd hétszáz ezer korona értékű bankjegyet cseréltek ki. Most következik a 100 koronások kicserélése, ami az osztrák-magyar bank kétszáz fiókjában történik. A kisebb címletek igen sok bankban fognak becsereztetni, természetesen ingyen, **valószínűleg július 4-én megkezdik az önálló magyar jegyintézet működését** és éppen ezért kérem az ellenőrző bizottság megválasztását. Ez hitelünknek legnagyobb biztosítója. Megvagyok győződve, hogy a magyar korona még ma sem érte el azt a szintet, amely belső értékének megfelel. A magyar pénznek továbbra is nőnie kell becsértékben.

A szegedi háromszög kiürítése

Ezután áttértek az interpellációkra.

Schandl Károly interpellál a Szeged alatti háromszög kiürítése tárgyában. Az entente

legutóbbi jegyzéke alapján világossá vált, hogy Szeged alatti háromszög is Baranya sorsára jut. Egyes szerb közegek a szegedi háromszögben azt a hírt terjesztették, hogy ez véglegesen a szerb impérium alá fog jutni. Ezáltal Szeged és az ottani lakosság helyzete tarthatatlanná vált. A Csalóköz színmagyar területének elszakítása után a Szegedvidéki demarkációs vonal kijáratítása a leg-sürgősebb feladata az ententének és a népszövetségnek, ha kulturát nem akar tönkretenni. Ha mindenáron ragaszkodnak az ország déli amputálásához, sokkal inkább kínálkozik természetes határvonal gyanánt a Ferenc József- és a Béga-csatorna, úgy kulturális, mint politikai tekintetben türelhető határvonal, mert ezen csatorna mentén a magyar és sváb lakosság a tulnyomó és az egész vidék észak-felé Budapest-felé tendál. És amikor el fogják határolni politikai határokkal, amint egyszer megindul a forgalom, az egész vidék ismét Budapest felé fog tendálni.

Ugron Gábor: Csak a Duna a természetes határvonal. Schandl Károly: Természetes, hogy soha sem mondunk le arról, hogy a legtermészetesebb határvonal a Duna. Csak legnagyobb elvakultság tette azt, hogy bennünket ennyire szétdaraboltak. Mindenesetre arra kell törekedni, hogyha ideiglenesen történt is az a megcsonkítás, minél több magyar embert juttassanak vissza rab-ságából. Most, hogy három entente-hatalon ratifikálta a békét, követelhetjük a nekünk biztosított területek kiürítését. Adják vissza Ujszegedet, szüntessék meg a szerbek az anomáliákat, melyekről feltételezem, hogy a belgrádi kormány nem is tud. A magyar címert, táblákat leszedik, a hidakat elzárják, magyarokat nem engednek át, magyarokat botoznak, mindez magyar területen történik. (Zaj.)

Benkő Gábor: Ezt nem írják meg a külföldi lapok! Schandl Károly: Magyarokat gyilkolnak, nőket meztelenre vetkőztetnek és úgy mutogatják őket a szerb katonáknak. Mindezen adatokat pontos dátumokkal és nevekkal igazolja. Meskó Zoltán: Az entente-missziók mit szólnak ehhez?

Schandl Károly végül kérdést intéz a külügyminiszterhez: van-e tudomása róla, hogy a szerb megszálló csapatok Ujszegeddel és környékével ugyanak, mint végleg megszállott területekkel és hajlandó-e az ententenél közbenjárni, hogy a szerbek a megszállt területeket mielőbb kiürítsék?

Az interpellációt kiadják a külügyminiszternek.

Somogyi István az ösz-kormányhoz intézett interpellációjában kérdez: hajlandó-e a kormány a magyar állampolgárok érdekeit megvédeni, akár retorzió útján is.

Pálffy Dániel azt a rendelkezést bírálja, mely szerint azok az ipartelepek, melyeknek vezetőségét a kommun alatt elkergették, a szovjeturalom alatti adósságaikat kiegyenlíteni kötelesek. Kérdezi a kereskedelemügyi minisztert: van-e tudomása a kisiparosokkal szemben elkövetett visszaélésekről?

Hegveshálym kerekedelmi miniszter megígéri, hogy szigorú vizsgálatot indít.

Ezután Lingauer Albin terjesztette elő interpellációját a cenzuráról. Az ülésnek erről a részéről más helyen tudósítunk.

Gareis képviselő meggyilkolása

Berlin, jun. 11. Müncheni lapjelentések szerint a három szocialista párt engedelmet kért, hogy Gareis képviselő meggyilkolása miatt tiltakozó gyűlést tarthassanak. A kérelmet elutasították. A szocialista pártok még is összehívják a közös pártközi gyűlést szombat délutánra a kiállítás parkba.

A Vorwärts jelentése szerint a szocialista pártok vezetősége elhatározta, hogy az általános sztrájkot Bajország egész területére kiterjeszti.

Bobrinsky gróf milliókkal lopta meg Frigyes főherceget

Pécs, jun. 11. A máramaros-szigeti schizma-pörből ismert Bobrinsky gróf, a cári Oroszország ismert pánszláv politikusa, a forradalom kitörése után Oroszországból Szerbiába menekült. Miután a szerbek megszállották Baranyát, az orosz gróftól Frigyes főherceg lefoglalt uradalmának jószágigazgatójává nevezték ki. Ebben a hivatalában Bobrinsky két év alatt 15 millió dinárt sikkasztott, miután pedig bünyvádi eljárást indítottak ellene, a vizsgálati iratokat a belgrádi kormány futárjától, aki ezeket a kormány parancsára Belgrádba akarta szállítani, család uton ellopatta.

A törvényhatóság maga állapítja meg, ki iránt viseltetik bizalommal

A közgyűlés napirendre tért a belügy-miniszter leirata fölött

Debrecen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 9 órakor Csóka Sámuel helyettes polgármester elnöklésével rendes közgyűlést tartott.

A kompetencia fa

A polgármesteri jelentéshez ifj. Balogh István szöveghez hozzá és kérte, haddjon oda a városi tanács, hogy a fakormánybizottság vonja vissza azt a rendeletet, amellyel a kompetencia fa kiadását korlátozta.

Magoss György dr. tiszti főügyész szerint, tekintve, hogy a fa szabad forgalom tárgya lett, nincs semmi intézkedésre szükség, hanem a közgyűlés egyszerűen utasítja a tanácsot, hogy a kompetencia fát most már teljes egészében adja ki.

A közgyűlés így határoz.

Tisza István szobra

Márk Endre a polgármesteri

Vita a bizalmatlansági indítványról

Vass Károly dr. tb. tanácsnok ismerteti a belügyminiszter ismeretes javaslatát a főispán elleni bizalmatlanságot kimondó közgyűlési határozatról. A tanács javasolja a leirat tudomásul vételét.

Tervev Tamás dr. mindenekelőtt közli, hogy a nevezetes kir. főügyészi felterjesztés azért nem található a fegyelmi ügy aktái között, mert ezt a belügyminiszter felkivánta magához. Szerinte kétségtelenné vált, hogy a bizalmatlanság téves információ alapult, különben sincs joga a közgyűlésnek a kormány exponensével szemben bizalmatlanságot nyilvánítani.

Kun Béla dr. : Mindenekelőtt leszögezi, hogy a törvényhatóságnak kétségtelennül joga van bizalmát vagy bizalmatlanságát nyilvánítani nemcsak a kormány exponensei, de magával a kormánnyal szemben is.

Ami a dolog további részét illeti, nem óhajtja feszegetni azt a kérdést, hogy mi volt a tárgyi alapja vagy mennyiben volt tárgyi alapja a bizalmatlanságnak. Valami levél volt és ez a Magoss-ügy elintézését sürgette. A levél tartalma magában kétségtelennül nem provokálhat bizalmatlanságot. Azonban a törvényhatóság tagjai úgy okoskodtak, hogy bár az eljárás nem a levél és nem a főispán előterjesztése alapján indult meg, hanem a királyi főügyész előterjesztése alapján, mindazonáltal ez bizonyossága volt annak, hogy a főispán urnak előzetes tudomása volt a tett lépésekről Magoss György ügyében és ennek folytán amint ezt a sürgető-levél módjában volt megírni, úgy módjában lett volna informálni a belügyminisztert arról is, hogy itt olyan kiváló, páratlanul érdemes főtisztviselőről avagy szolgálatot tett főügyészről van szó, aki ugyan az igazságszolgáltatás próbáját bátran és büszkén kiállja, akivel

jelentéshez szólva, kérdezi: mért nem szerepel a napirenden a jog- és pénzügyi bizottságnak az az egyhangulag hozott indítványa, hogy a tanács a mostani közgyűlés elé terjesszen javaslatot, a mely szerint Tisza István emlékének megörökítésére a közgyűlés 100.000 koronát megszavaz és a gyűlés folytatására bizottságot küld ki. Ha valamikor aktuális volt ez a kérdés, különösen aktuális most, amikor csak nemrégiben folyt le a Tisza-egyetem lélekemelő névavató ünnepélye, amikor mindenki, akár kurzusos, akár nem kurzusos, egyharánt hódolt Tisza emlékének.

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző közli, hogy az ügy azért nem került ma napirendre, mert most folyik a 100.000 korona fedezetének kijelölése a számvétségben. A júniusi közgyűlésen a javaslat napirendre kerül.

szemben azonban a tapintatos eljárás megokolt és minden tapintatlanság ennek a törvényhatóságnak a kebelében és az egész közönség kebelében a felháborodás izgalma fogja kiváltani, a mint ezt a törvényhatóságnak Magoss György mellett csaknem egyhangyú állásfoglalása bizonyította is.

A törvényhatósági bizottság tagjai tehát joggal érezhették, hogy itt ha nem is cselekedet, de mulasztás történt, valami, ami ennek a törvényhatóságnak az érzelmeivel, a felfogásával, a bizalmával nem kongruens.

Ez az egyik. A másik az, hogy nem is a levél volt a bizalmatlanság alapja, hiszen a közgyűlési tagok nagyrésze nem is tudott róla, nem is hallotta, amikor a közgyűlésen említették. — hanem egy egész sorozata a cselekményeknek a Magoss György felfüggesztéséhez hasonló egyéb cselekmények idézték elő.

A belügyminiszternek kétségtelennül joga van ahhoz, hogy megállapítsa, hogy az ő felfogása szerint nem voltak ok a bizalmatlanság nyilvánítására. De kétségtelen az is, hogy amit a törvényhatóság érez, azt a bizalmatlanság vagy bizalmatlanságot a törvényhatóság határozza meg és nem a belügyminiszter. Ezért a tanácsai javaslatlaltal szemben a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Annak hangsúlyozásával, hogy azt, vajjon a törvényhatósági bizottság valakivel szemben bizalmatlansággal vagy bizalmatlansággal viseltetik-e, egyedül maga a törvényhatóság állapíthatja meg, — a közgyűlés az ügy fölött napirendre tér.

Márk Endre elfogadja Kun Béla dr. határozati javaslatát. A legrosszabb szolgálatot a főispáni tisztet viselő urnak az teszi, aki ezeket a dolgokat tovább is feszegeti. Azt hittem, hogy többé az ő nevével a közgyűlésen

nem is fogunk foglalkozni. Ráday belügyminiszter erősebbi vezetésében én megnyugszom; tudom, hogy neki nagy gond az, hogy miként töltsen be Debrecenben ezt a tisztet közmelegnyugvásra és mi módon helyezze el azt, akivel el kell helyeznie, mert ez úgy látom nagy gondot okoz a kormánynak és helyi képviselőjének.

Kénytelen vagyok visszatérni dolgokra, amelyek még mindig tisztázatlanok és még mindig homályban vannak. Az a levél csak egy kis töredéke annak az egész folyamatnak, amely a főispáni kérdéssel kapcsolatban a közgyűlésen kifejlődött. Egy tisztviselőről volt szó, akinek a proletárdiktatura alatti szerepét a maga utján még mindig nem tisztázták és úgy látszik, nem is tisztázhatják, mert hiszen előbbi szolgálataiba talán nem szívesen megy vissza, ahol folytathatják ezt az eljárást, amely félbenmaradt, a mikor más szolgálatba lépett. Ez által megakadt a tisztázása annak a bizonyos jegyzőkönyvnek, amelynek propagálásában s szerkesztésében tevékeny részt vett a főispán ur.

Én és velem együtt azok a bizottsági tagok, akik a bizalmatlanságot megszavazták, mikor megtudtuk ezt a térválást, egészen elképedve gondolkodtunk azon, vajjon ilyen ante akák mellett hogy lehetett valakinek a főispánságot elvállalni. Azonban az illető elvállalta és itt meglehetősen zavart csinált a közigazgatásban. Több mint 90 tisztviselőt fegyelmi eljárás alá vontak sokkal kevesebb és kevésbé súlyos cselekményekért....

Csóka Sámuel: Ez egyáltalában nem tartozik ide!

Márk Endre: ...és most nyakra-főre szűnnek meg ezek a fe-

„A kormánybiztos-főispánnal szemben . . .“

A belügyminiszteri leirat fölötti vitában, amikor Szentkirályi Tivadar azt mondta, hogy a levél nem bizonyíték, Magoss György dr. tiszti főügyész közbeszólt:

— De van egy főügyészi előterjesztés, ami nincs meg!

Meghallotta ezt a kijelentést Tervev Tamás dr., aki a tiszti főügyész fegyelmi ügyében vizsgálóbiztos volt és épen a mai közgyűlésen jelentette ki, hogy a királyi főügyész jelentése azért nincs az akták között, mert a belügyminiszter felkivánta. Meghallotta a közbeszólást, felment az elnöki emelvényre, leült Magoss György dr. mellé és kérdezte tőle valamit. Hogy mit, nem lehetett hallani, de jól meg lehetett érteni Magoss György dr. hangját, amint meg lehetős indulatosan ezt felelte a kérdésre:

— Igenis, a főügyészi előterjesztés mellett van a királyi főügyész jelentésében az, hogy a kormánybiztos-főispán véleményével szemben azt indítványozom, hogy ne indíttassék meg a bűnvádi eljárás.

Ezt lehetett hallani az elnöki emelvény felől, látni pedig azt lehetett, hogy Tervev Tamás dr.

gyelmi ügyek, mint teljesen alap-talanok. És mikor a tetelére odaállították a főügyészt, akkor az elkeseredés elérte tetőpontját. Olyan volt itt a hangulat, hogy nem kellett itt egyebet mondani, csak hogy a főügyész fel van függesztve és talán kész lett volna mindenki akár tettlegességre is vetemérdni.

Ennek folytán kijelentem, hogy azok az indokok, amelyek a bizalmatlanság iránt fennforogtak, ma nincsenek elintézve. Az a kis levélke csak egy kis epizód, lehet úgy magyarázni, ahogy épen valaki akarja. Hozzájárulok Kun Béla dr. indítványához és tiltakozom az ellen, hogy itt a közgyűlési teremben bárki is félre lett volna vezetve. Sokkal magasabb intelligenciájú társaság ül itt, semhogy így lehessen róla beszélni.

Szentkirályi Tivadar: A proletárdiktatura alatti bizonyos jegyzőkönyvről meg van állapítva, hogy annak szerkesztésében a főispán részt nem vett...

Márk Endre: Közhitelű jegyzőkönyv! (Felkiáltások: Ugy van! Ugy van! Zai.)

Csóka Sámuel: Csendet kérek!

Szentkirályi Tivadar: ... akik pedig résztvettek, azok teljes elismerés mellett lettek feloldva, mint akik kötelességszerűen jártak el az akkori viszonyoknak megfelelően. A levelet lehet magyarázni, de a proletárdiktatúraban a főispánnak semmi ténykedése nem volt.

Az elnöklő polgármesterhelyettes-főjegyző elrendelte a szavazást Kun Béla dr. határozati javaslatára, amelyet a közgyűlés 31 szóval 5 ellenében elfogadott a tanács javaslatával szemben.

szó nélkül felkelt a főügyész mellől és visszament a helyére.

Debreczeni Barna dr.

A belügyminiszter másik leiratát, amely Debreczeni Barna dr. tiszti főügyészi behelyettesítésére vonatkozik, a közgyűlés tudomásul vette azzal a tanácsai jelentéssel együtt, hogy a Debreczeni Barna dr. tiszti főügyészi működése alatt hozott határozatok nem szorulnak revízióra, mert olyan ügyek tárgyalásában, amelyeknél érdekelt volt, nem vett részt.

Ezzel a mai közgyűlés végzett is az érdekesebb ügyekkel és megkezdte a hatalmas tárgyszorozatot szűrke ügyeinek tárgyalását. Vita csak egy-két tárgynál volt. A városháza és a színház javítására hirdetett versenytárgyalás ellen beadott felebbeszékek körül volt nagyobb vita Ritter Ignác, Tervev Tamás dr. és Aczél Géza főmérnök részvételével, de végül is elfogadták a tanács javaslatát. Igaz, hogy az elnök elfejejtette szavazásra feltenni Ritter Ignác javaslatát, a mely azt kívánta, hogy ne azért hagyják helyben a tanács szabálytalan eljárását, mert a javítási munka sürgős volt, hanem

Ritűnő aromás ecet Lőblé ecetgyár

detail üzletében kapható, Piac-utca 77. sz. alatt

azzal az indokolással, hogy a munkával megbízott Erdődy Lajos szakismereteiben teljesen megbízik a közgyűlés. A másik felelősségi ügy, a hajdulegény-ség ruháinak készítésére adott megbízás ellen Koros Sándor felelőssége, amely körül élénk vitát vártak, a kisebbségi bizottsági tagok teljes részvétele miatt vita nélkül elintéződött a felelősség elutasításával.

A gőzcukorkagvár

Élénk vita fejlődött ki még Magoss György dr. tiszti főügyész és Markovits Elemér dr. között a gőzcukorkagvár telepének tulajdonjoga körül. Végül is a közgyűlés névszerű szavazással úgy döntött, hogy a kérdéses területet eladja a Stihmer Frigyes gyárnak és pedig a megajánlott 700,000 korona helyett egy millió koronáért.

A kisebb ügyek letárgyalása után délután negyed kettőkor a közgyűlés véget ért.

Szurmay Sándor vallomása

A Tisza-pör tárgyalása

Budapest, június 11. Kilenck órakor nyitotta meg Gadó elnök a Tisza-pör tárgyalását. Megállapítja, hogy Lengyel László három védője közül egy sem jelent meg a tárgyaláson, amiért is a tárgyalást 5 percre felfüggeszti. Miután Lengyel László védői azután sem jelentek meg, a vádlott részére helyettes védőt nevez ki. Ezután folytatja Káli József tegnap félbenmaradt kihallgatását. A védelem intéz hozzá néhány kérdést. Vallomására megesketik.

Báró Surmay Sándor ny. honvédelmi miniszter a következő tanu. Fényes Lászlót jól ismeri, a háború alatt sokszor járt nála, mindig a béke érdekében agitált. Kisebbségi bajait fanatikusán védelmezte. Ezután elmondja, hogyan adta át a hadügyminisztériumot Lindernek és Friedrichnek. Friedrichet tájékoztatta a hadműveletekről. Nem tételezi fel, hogy Friedrichnek része volna a gyilkosságban.

Oláh Vince a Royal-szálló főpincére tesz vallomást, hogy Fényes a Tisza gyilkosság után nagy felháborodással beszélt a büntetéről.

Kerekes József vezérkari ezredes szintén Fényesről nyilatkozik. Egy anekdota odavágta Pogánynak Fényes, hogy a legnagyobb veszedelem a bolsevizmus.

Salusinszky Imre az Est szerkesztője valja, hogy Fényes október 31-én délután fél 6 órakor izgatottan jelent meg a szerkesztőségben és jelentette, hogy nagy szerencsétlenség történt, mert Tiszát megölték. Elitőleg nyilatkozott a dologról.

A következő tanu Miklós Andor az Est főszerkesztője. Elmondja, hogy október 31-én nem volt a szerkesztőségben. Néhány nappal a gyilkosság után, amikor néhány cikk Fényest gyanúsította, Fényes kijelentette előtte, hogy amint nem utazik el és nem mehetne felemelt fővel kollégái elé, ha a gyilkosságban bármi része is volna, vagy ha tudott volna előre a büntényről.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

A minisztertanács nem fogadta el Tomcsányi igazságügyminiszter lemondását

Tomcsányi betérjesztette az új sajtótörvényt. Sajtókamarája nem lesz, a cenzura megszűnik.

Budapest, jun. 11. Tomcsányi igazságügyminiszternek a nemzetgyűlés tegnapi ülésén történt lezavartatása nem járt olyan következményekkel, mint azt sokan hitték. Minisztertanács foglalkozott ezzel a kérdéssel. A Kabinet tagjai hosszas és beható vita után úgy döntöttek, hogy a felmerült incidens sem nem politikum, sem nem kormányzati intézkedés, hanem pártkérdés. A minisztertanács az igazságügyminiszter lemondását nem fogadta el, hanem a saját pártjával tartja tisztázandónak az ügyet. A különböző pártállású miniszterek úgy határoztak, hogy ezt a kérdést szóváteszik a pártértekezleten.

Azok a képviselők, akik a kisgazdapártból és a keresztény-pártból a miniszter ellen szavaztak, egyhanguan kijelentették, hogy Rassay indítványának elfogadása számukra nem párttaktikai kérdés. A maguk igazolására azt hangoztatják, hogy a miniszter mindössze két képviselő előtt fejtette ki a maga álláspontját, még csak nem is valami szerencsés formában, úgy, hogy nem voltak pontosan informálva a miniszter felszólalásáról.

Mind ezek alapján azt lehet megállapítani, hogy Tomcsányi lemondása nem történt meg, az a hír sem igaz, hogy nagyatádi Szabó azonosította magát Tomcsányival. Mindössze annyit a pozitívum, hogy a jövőben szigorúbban fogják venni a pártfegyelmet. A keresztény párti képviselők azt mondták, hogy ők azért fogadták el Rassay indítványát, mert a világnézetiükkel teljesen megegyezik és a kormány a hibás, hogy ez a ma mindinkább aktuálissá váló indítvány ellenzéki oldalról hangzik el.

Más oldalról azt jelentik, hogy a minisztertanácsban Tomcsányi hosszú ideig ragaszkodott lemondási szándékához és ebben a feljegyzésében a belügyminiszter is támogatja. Ezzel szemben azonban nagyatádi Szabó azt hangoztatta, hogy ő mindig mérsékelően igyekszik hatni a párt tagjaira, viszont arról nem tehet, ha egyes miniszterek nem tájékozódnak a párt hangulatáról és a párt hangulata ellenük nyilatkozik. Egyébként kijelentette Nagyatádi, hogy ha ebből konzekvenciák származnak, ő a maga számára is levonná a következményeket. Hosszu beszélgetés indult meg erről, azonban az ellentétek kölcsönös kimagyarázása után elsimultak.

Mind a két pártot hallatszik, hogy Tomcsányi és Ráday elejtése lehetetlen már csak azért is, mert nincsen, aki helyettük lehessen. Egyébként is a két miniszter felfelé nagyon pozitív.

A tegnapi minisztertanács 2 millió koronát szavazott meg a beltéri gyermeknyaralattal kapcsolatos akcióra, amelyet Bernolák Nándor népjóléti miniszter az amerikai gyermeknyaralattal bizottsággal együtt old meg.

Tomcsányi igazságügyminiszter betérjesztette a minisztertanácsnak az új sajtótörvényt, mely a sajtókamarát nem szervezi meg, azonban a cenzurát megszünteti. A minisztertanács még nem tárgyalta a javaslatot.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter a legközelebbi napokban benyújtja a munkásbiztosítási bíráskodásról szóló törvényjavaslatot.

A katonai ellátásról szóló javaslatot Belitska Sándor honvédelmi miniszter legközelebb a nemzetgyűlés elé terjeszti. Ezzel egyidejűleg Bernolák népjóléti miniszter a rokkantellátást szabályozó törvényjavaslatot is benyújtja. Ez a törvény megszünteti a rokkantellátás anomáliáit, mert ma olyan rokkantak is vannak, akiknek évi nyugdíja 72 korona, azaz havi 6 korona.

A kormány nemzetgyűlési programja az, hogy 20-ikáig benyújtja a kisebb fontosságú javaslatokat, 20-án betérjeszti az új költésügyet, azután az iskolázatlanságról és az ingatlan vagyonszüntéséről szóló javaslatot.

Ráday belügyminiszter ma felkereste a tolnamegyei képviselők küldöttségét. A képviselők kijelentették, hogy nem nyugosznak bele abba, hogy Klein Antal helyébe Madarász Adorján adóügyi főszolgabíróvá neveztek ki főispánnak. Abban egyeztek meg, hogy a tolnai főispánkérdést a kisgazdapárt szerdai értekezlete elé viszik.

Éjszaka jelenti budapesti údósítónk: A kisgazda-pártban ma este már véglegesen kialakult a hangulat, amely szerint nem helyezkednek szembe Tomcsányival.

A hétfői pártértekezletek

A keresztény nemzeti egyesülés pártja hétfőn este 7 órakor a kisgazda és földművespárt 8 órakor pártértekezletet tart, melyen a keddi nemzetgyűlési ülésre kiűzött három javaslatot: az egyetemek áthelyezéséről, a szabaddalmi bíróság státuszrendezéséről és az államadósságról szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalni. Ezenkívül kijelölik az államadóssági ellenőrző bizottságnak és a magyar önálló jegyhivatal felügyelő bizottságának a nemzetgyűlés által választandó tagjait.

Hajdu vármegye állattenyésztése

Surgóth Jenő m. kir. gazd. főfelügyelőnek a földművelésügyi miniszterhez benyújtott jelentéséből közöljük az alábbi adatokat:

A tavaszi haszonállat összeírás befejezést nyert Hajdúvármegyében s ha a folyó évi eredményt összehasonlítjuk a múlt évi eredménnyel, örömmel állapíthatjuk meg, hogy minden egyes állatnemenél elég jelentős növekedés állott elő.

A szarvasmarha-állomány gyarapodása 7222 darab azaz 18.8%. Jelenleg van 38385 drb, 1920-ban volt 31163 drb.

A ló-állomány 16711 drb a múlt évi 15524 drb-bal szemben,

tehát a növekedés 1187 drb, azaz 7.1%.

A sertés-állomány az összeírás kor 67016 drb volt, a múlt évi 46985 drb-hoz arányítva 20031 drb többletet tüntet fel 29.8%-ot.

A juh-állomány a múlt évi 31999 drb-bal szemben 39348 db, tehát a növekedés 7349 db 18.3%

Sajnos azonban — ha a jelenlegi állapotot a háború előtti (1914 évi) időhöz hasonlítjuk össze, minden egyes állatnemenél jelentékeny fogyás áll fent, így a juh-állomány kevesebb 47824 drb-bal (54.9%), a ló 6995 drb-bal (29.5%). A szarvasmarha- és sertés-állománynál azonban már nincs oly lényeges eltérés és megközelíti a háború előtti létszámot. A szarvasmarha-állomány azonban még így is mindig 3320 drb-bal (7.9%), a sertés 3814 drb-bal (5.3%) kevesebb, mint 1914-ben volt.

E statisztikai adatokból is láthatjuk, hogy a szarvasmarha- és sertés-tenyésztés a közel jövőben teljesen ki fogja heverni a háború, a vörösek és oláhok által okozott pusztításokat. Azonban a szarvasmarha-állomány minőségben igen gyenge és megromlott. A köztenyésztésben használt s az ország első tenyészeteiből beszerzett apaállatokat az oláh csorda a legtöbb helyen elrabolta, így még pár év kell hozzá, hogy ismét elsőrendű anyag pótolható legyen.

A piros-tarka mindinkább tért hódít a magyar fajtavál szemben. 1920-ban volt 20308 drb magyar és 10855 drb piros-tarka és egyéb fajta, az idén van 22760 drb magyar 15625 drb piros-tarka.

Ugy a magyar, valamint a piros-tarka tenyésztésére nézve is a további degenerálódást meg kell akadályoznunk és a kevésbé értékes korcsok tudatos szaporítását.

Nemcsak a legelők szaporítására, de azok jókarban tartására és följavítására is nagy gondot kell fordítanunk és a szántóföldi takarmány termelés átszervezésére nagy súlyt kell helyezniünk. Általában a közlegelők igen elvannak hanyagolva.

A juhtenyésztés a vármegyében nem vonható tulajdonképpen a köztenyésztés fogalma alá, de azonban gondoskodás fog történni, hogy a juhtartó gazdáknak módjukban legyen állatállományuk nemesítésére és javítására. Igen nagyfontosságú esemény a debreceni juhtartó gazdák kezdeményezésére a Hangya által Debrecenben a folyó hó folyamán tartandó Országos gyapju-vásár (aukció).

Hajduböszörményben a megszüntetett tejszövetkezet működését, hogy mielőbb megkezdhesse, az előmunkálatok folyamatba tették.

A jelentés megemlíti, hogy a vármegyében köztenyésztés céljaira a folyó költségvetési évben a m. kir. gazd. felügyelőség 27 drb tenyészállat és 56 drb tenyészsertést osztott ki 1.486.000 korona értékben. A községek és közbirtokosságok 283.150 kor. államsegélyben részesültek.

Végül bejelenti, hogy Debrecen sz. kir. város állattenyésztéséről jelentését csak később lesz módjában fölterjeszteni, miután a folyó évre vonatkozó adatok még nem nyertek földolgozást a város által.

Lingauer Albin a cenzura képtelenségeiről

Budapest, jun. 11. A nemzetgyűlés mai ülésén Lingauer Albert interpellációt terjesztett elő, melyben a cenzura egyes jelenségeit tette szóvá. Tudja, hogy a cenzurára még szükség van. Feltételezi Bethlen miniszterelnököt, hogy mint bölcs ember, hívje a sajtónak, oka van azonban azt hinni, hogy Bethlent a közgei adataikkal félrevezetik. A miniszterelnök szerint nincs cenzura, csak sajtótájékoztató bizottság van.

Szilágyi Lajos: Ezen ujságíró csak mosolyog.

Lingauer Albin: Könyörtelen intézkedéseket követel, de csak a visszaélések ellen és nem szabadság ellen. Sajtótörvény kell éppen a tisztességes ujságírók érdekében, hogy ki lehessen üzni a kufárokat, a sajtót prostituáló kiadókat. *Akármenyire pronoszírozott keresztény ujságíró vagyok, nem egyezhetem bele, hogy közigazgatási uton járjanak el a sajtó ellen.* Én elhiszem azt, hogy az, amit a lapok a dunai hullákról írtak, nem igaz. De ha ezt észreveszi a miniszterelnök, mért nem veszi észre azt, hogy egyes sajtóorgánumok híradásai folytán *közéleti hulláink is vannak*, ezek a hullák kellemetlenebbek a külföld előtt, mint a csepelszigeti hullák. *Andrássy Gyuláról például maliciózusan emlegetik családi vonatkozásait.* Kútkalfalvyról, Turi Béláról, Haller Istvánról, Huszár Károlyról valótlán dolgokat írnak. Beniczky Ödönről azt írják, hogy zsidó lány a felesége és annak vagyónából él. Bleyer Jakabról, Sigray Antal grófról, Pallaviciniről, Windischgraeztről, a nyugatmagyarországi vezérekéről, mint Huber Jánosról és Thomas Ferencről is mindent meg lehet írni. *Ezek az urak ugyanis egytől-egyig legitimisták.*

Szilágyi Lajos: A cenzura pedig Albrecht-párti!

Lingauer Albin: Legyen szabad rámutatnom arra, hogy ebben az országban nincsen hivatalos és törvénykezési faktor, aki el nem ismerné, hogy IV. Károly ma is megkoronázott királya az országnak. Ezt a királyt meghurcolni, gyanúsítani, népszerűtlenné tenni szabad, ellenben az országban tartózkodó két csendes trónkövetelőt nem szabad, mert a cenzura ezen urak egyikével nagyon szoros összeköttetésben van.

Azt mondja a miniszterelnök ur, hogy a királykérdés ki van kapcsolva, tehát sem a szabad királyválasztásról, sem a legitizmusról cikket közölni nem szabad. A Szózat június 4-iki száma mégis vezércikket írt a királykérdésről. *A cenzura hercpinkelijének szabad írni a királykérdésről?* Kérdezem: vajon beletartozik-e a sajtó körébe a Szózat, vagy sem?

Somogyi István: Nem! (Nagy derűtlenség.)

Lingauer Albin: Felemlitem, hogy a Magyar Távirati Iroda, a kormány félhivatalosa, hírszolgálati központja, a híreket tendenciózusan tagadja. Látom, hogy nagy buzgósággal gyűjti IV. Károlyról a külföldről jövő híreket, hogyan dobják ki, stb., ellenben a való igazság megírása nem lehetséges. Mikor ő felsége

IV. Károly az országot elhagyta, nem volt az ország szegényére az a meleg ünneplés, melyben Vasvármegye őt részesítette. Voltak ott fővárosi lapudósítók is, ezek lediktálták lapjuknak, azonban a cenzura törölte, mert nem engedett semmi mást közölni, mint amit a Magyar Távirati Iroda leadott, az pedig az igazságnak nem felelt meg. Amikor ezzel szemben látjuk a külföldi lapokban, az angol lapokban is a fényképfelvételeket, nem válik a magyar sajtó dicsőségére, mert kiderül, hogy a magyar sajtó valótlanságokat állított.

Sándor Pál: Tehát hazudni szabad!

Lingauer Albin: Hazudni hallgatva is lehet. A cenzura nagyon helytelen csapásokon jár, amikor a tekintélyek értelmezésénél katonai és polgári tekintélyek között lényeges különbséget tesz. Egy bünteselekményről, egy kihágásról, egy korcsmai verekedésről nem szabad írni, ha abban egy káplár vesz részt, mert az a hadsereg tekintélyét sérti, de a keresztény nemzeti párt vezérét, Nyugatmagyarország vezéréit, politikusokat szabad támadni. Ilyen bornirt cenzura a világ egyetlen államában sincs. A cenzurának több tagja van. Az egyik a *prohibitív*, a másik az *imperatív*, a harmadik az *elhallgató cenzura*.

Vázsonyi Vilmos: A negyedik a *legitim*, az ötödik az *illegitim* cenzura! (Derűtlenség.)

Lingauer Albin: A *prohibitív cenzura* tagjai közé tartozik maga a cenzor, aki néha olyan dolgokat csinál, hogy kétségbe kell vonnom az intelligenciáját. A *prohibitív cenzurának* egyik érdekes faja a *posta-cenzor*. — Egyik faja az is, hogy ujságíró-társainknak számolni kell esetleges testi sértésekkel. A *prohibitív cenzurának* egyik különös faja az ujságok terjedelmének korlátozása. A miniszterelnök ma is fentartja azt a korlátozást, hogy a lapok 6 vagy 8 oldalon jelenjenek meg. **Érdekes** faja a cenzurának, hogy míg a támadást megengedi, a megtámadott választát nem engedi meg azzal, hogy a válasz sérti az állam érdekeit.

A cenzurának egy másik faja az *imperatív cenzura*. **Megtörtént**, hogy a kormányzó

A lapok részletes tudósítást írtak, közlés előtt azonban, mikor a lap már nyomdában volt, jött az ügyész rendelete, hogy semmit sem szabad közölni, csak azt, amit a Magyar Távirati Iroda kiad, a Magyar Távirati Iroda pedig semmit sem adott ki, ennélfogva a címen kívül semmi sem jelent meg.

Küzdünk a destrukció ellen. Nagyon szép dolog, de tudjuk, hogy a Jövő, a Bécsi Magyar Ujság és Az Ember szavával kerülnek át a határon és mivel tilosak, kézzől-kézre dugdossák őket. Ezzel érdekessé tesszük a destrukciót. Sokkal helyesebb lenne, ha megengednék a sajtónak, hogy a kellemetlen esetről itt tudósítást írhasson. A zsidó sajtó elleni küzdelmet a forradalmak és a bolsevizmus után megérttem, de minden ujságégetést és ellobzást hibáztatok. **Jobb ke-**

resztény lapokat kell csinálni és akkor lehet konkurrálni.

A sajtófőnököt tehetséges, ügyes, mozgékony embernek ismerem, de hibáztatom, hogy nincs elég ereje, hogy bizonyos áramlatok egyoldalú érvényesülését megakadályozzam. Extra wurstokat nem akarunk a keresztény sajtó számára.

Beterjeszti interpellációját: hajlandó-e intézkedni, hogy a cenzura pártatlanul működjék? Hajlandó-e a hírszolgálat legális verseny-szabadságát biztosítani? — Hajlandó-e a lapok telefonhírszolgálatát megkönnyíteni?

Az interpellációt kiadja a miniszterelnöknek.

Újra két évi börtönre ítélték Kerekes Sándor postaiszétet

A debreceni törvényszéknek Szuchányi Andor dr. törvényszéki bíró elnöksége alatt működő büntetőtanácsa ma délelőtt újrafelvételben tárgyalta Kerekes Sándor posta- és távirtda segédellenőrnek a debreceni posta egykori politikai megbízottjának bűnpörét.

A mai tárgyalást, amely már harmadszor adott alkalmat Kerekesnek, hogy a törvényszék előtt megjelenjen jogi szempontból érdekes előzményei vannak. A volt politikai megbízottat a debreceni törvényszék ötös tanácsa még a múlt év elején öt évi börtönre ítélte többrendbeli hatóság elleni erőszak és egy rendbeli izgatás büntete miatt. Kerekes Sándor védője Szabó Ferenc dr. debreceni ügyvéd az ügyben újrafelvételi kérelmet adott be, amelynek a törvényszék helyt is adott és a pör ez év február 11-én ismét a debreceni törvényszék ötös tanácsa elé került.

A februári főtárgyalás elején Kádár István dr. királyi ügyész bejelentette, hogy az ötös tanács nem illetékes újrafelvételben tárgyalni egy kommunista bűnpört és miután az ötös tanács határozatot hozott, amelyben sajtó illetékességét állapította meg, az ügyész semmiségi panaszt jelentett be. Az ötös tanács februári ítélete az izgatás büntete alól felmentette, Kerekest, egyebekben azonban helybenhagyta az alapítéletet és két évi börtönre ítélte Kerekest.

Az ítélet a semmiségi panasz folytán a debreceni kir. ítéltábla elé került, amely megállapította, hogy az ötös tanács nem tárgyalhat újrafelvételben kommunista pört és az ítéletet megsemmisítve az ügy újabb tárgyalás alá vételére utasította a törvényszéket.

A mai főtárgyalást délelőtt 10 órakor nyitotta meg az elnök, Kerekes Sándor, aki már hónapok óta szabadlábon van, nyugodtan felelt a hozzá intézett kérdésekre. Nem érzi magát bűnösnek. A politikai megbízotti állást csak társai unszolására, azoknak érdekében fogadta el. Önmagától rendeleteket ki nem adott, feljebbvalót tevékenységükben nem korlátozta.

Arra a vádra vonatkozólag, hogy a postautalványok kifizetését ő tiltotta meg, kijelenti, hogy ez csupán a nagyváradi postaigazgatóság utasítására történt épügy, mint a vasárnapi

munkaszünet, a távirati cenzura, az éjszakai szolgálat elrendelése. Szolgálati változtatásokat csak akkor tett, ha arra feljebbvalótól utasítást kapott. Morse-gépeket és postai értékeket szállított ugyan el Debrecenből, azt azonban a fenálló postai szabályok értelmében tette és azért, hogy az oláhok elől megmentse. Izgató beszédet soha nem tartott. Tanukra hivatkozik, akik beigazolják, hogy le akart mondani többször is a politikai megbízotti állásáról, de nem engedték társai sem, különösen pedig Vági és Lefkovits párttitkár nem, aki kijelentette, hogy „csak az Istennek lehet lemondani.”

Csáth Béla posta- és távirtda-felügyelő az első tanu, aki a postások jogi helyzetéről tesz vallomást. Kifejti, hogy a postások sem nem hatóság közegei, sem nem hatóság tagjai. A Morse-gépek és az értékek elszállítása a postán még ma is fenálló szabályok értelmében történt.

Hajdu Mária hivatalnoknő, akit a püspökladányi távirtdahivatal kérésére Püspökladányba küldött Kerekes, kijelenti, hogy a kiküldetés nem parancs alakjában történt.

Sipos Gyula, Rozgonyi Jenő, Szabó Gyula, Hajdu Antal, Boronyi Sándor, Gerő Ábrahám Kiss József és Varga Lajos posta- és távirtdatisztviselők szerint Kerekes pontos hivatalnok volt, a politikai megbízotti állásával nem élt vissza, feljebbvalót tiszteletben tartotta. Tartott ugyan egy beszédet a szabadkőműves páholyban, ez azonban egyáltalán nem volt izgatató tartalma.

A tanuk kihallgatása után Szabó Ferenc dr. védő a bizonyítás kiegészítését kérte arra vonatkozólag, hogy a vasárnapi munkaszünetet és a postautalványok kifizetésének felfüggesztését a postaigazgatóság rendelte el. Kérte továbbá Vági István és Lefkovits Vilmos párttitkár kihallgatását annak bizonyítására, hogy Kerekes többször le akart politikai megbízotti állásáról mondani.

A törvényszék elrendelte Lefkovits és Vági kihallgatását, a többi bizonyítás kiegészítésére irányuló kérelmet azonban elutasította.

Vági Istvánt a törvényszék fogházából szuronyos örök vezették fel. Elmondta, hogy ő adta át kinevezését Kerekesnek, aki csak hosszas unszólásra fogadta azt el.

Lefkovits volt párttitkár szinte szuronyos ör fedezete mellett jön fel a fogházból. Igaz, — mondja — hogy Kerekes többször le akart mondani, ő azonban nem fogadta el a lemondást, noha tudta, hogy Kerekes nem szociálista, még kevésbé kommunista.

Kádár István dr. kir. ügyész vád- és Szabó Ferenc dr. védőbeszéde után a törvényszék meghozta ítéletét, amelyben Kerekest az izgatás büntetének vádia alól felmenti, egyebekben helybenhagyja az ötös tanács első ítéletét és a többrendbeli hatóság tagjai elleni és hatóság közegei elleni erőszak miatt két évi börtönre 1500 korona pénzbüntetésre és öt évi hivatalvesztésre ítéli. A

bíntetésből Kerekes előzetes fogságával egy évet, hat hónapot és egy napot vett kitöltöttnek a törvényszék.

Az ítélet ellen Szabó Ferenc dr. védő és Kerekes Sádor felbevezet.

El kell tüntetni a fiakerstandot a Piac-utcáról

Régi panaszt teszünk itt most szöve; sokszor hangoztatták már de mindig hiába, most azonban, roleg az abnormis időjárás miatt, annyira aktuálissá lett ez a mi-zéria, amely a panaszok szőlő-iorrassa, hogy megszüntetése so-káig már nem halasztható.

A Piac-utcán két részletben, a Hungáriától a Kistemplomig, va-lamint a Bika előtt a Kossuth-szoborig, hosszú sorban állnak az egy- és kétféle fiakkerek. A maker feltétel nélküli közszükséglet és ezen a megállapításon nem változtat az sem, hogy különö-sen a nappali órákban ugyszól-vaan méterre egyforma hosszú állandóan a kocsisor. Mire egy kocszi elől elindul, hátul biztosan beálli a sorba egy munkából é-kező kocszi. A közszükséglet azon-ban egyáltalában nem teszi indó-kolttá, hogy a fiakkerek végtelen sorának épen a Piac-utcán kel-lene reggeltől estig rostokolni és — büzlenni.

Mert itt van a kutya eltemetve — mint mondani szokás. A ta-vaszi szárazság bekövetkezte óta valósággal kibírhatatlan az a kellemetlen büz, amely a fiaker-standok felől árad, ugyannyira, hogy a fiakerstand felé eső fa-sorban gyöngye idegzetű emberek nem is járhatnak, sétálásról nem is beszélve. Az egész sétáló kö-zönség, de a rendes napi teendői-keket végzők nagyrésze is átszorúl az utca másik oldalára és a má-sik faszorba, ami egyrészt nyári időben önmagában is kellemet-len dolog, mert az utcának ezen az oldalán egymás hegyén-hátán tolonganak az emberek, de árt a fiakerstand felé eső oldal keres-kezőinek is, akik egész napon át szaturáltatni kénytelenek helyi-ségeiket a finom, a nagyszerű büzzel, mely pazarul árad a fia-kerstand felől, míg közönségünk a tulsó oldalon tolong.

Utcaszépítési szempontok is fontosak emél a kérdésnél. hi-szen például a vas- és rézbutor-gvár a fiakerstand felőli faszor-ban nem is állított fel padokat a közönség számára, annyira tönk-retette a főutcának ezt a részét a fiakerstand.

A megoldás, mely utcaszépi-tési, kényelmi és egészségügyi szempontból mielőbb kívánatos, igen egyszerű. A Hungáriától a Kistemplomig büzlő fiakerstandot minden nehézség nélkül el lehet helyezni a Miklós-utcán és az Arany János-utcán, ahol meg-asztyva sokkal kevésbé lesz ké-nyelmetlen és kellemetlen a fia-kerok közhasznu álldogálása és illatozása.

Valamivel nehezebb a Kossuth-szobor környékén park helyett illatozó fiakerstand áthelyezése, mert itt kevesebb a rendelkezés-re levő oldalutca. De itt is el le-

het helyezni legalább a József kir. herceg-utcán a fiakerok egy részét, másik részük megosztva a Hatvan-utca benyilójában és esetleg a Csapó-utcán lenne el-helyezhető, ahol a nagy forgalom ellenére fiakerállomás amugy sincs.

Ujszeged kiürítése küszöbön

Szeged, június 11. (Ma-gyar Kurir.) Az ujszegedi szerb parancsnoksághoz Belgrádból bizalmas értesítés érkezett, amely szerint az ujszegedi szerb

A Piac-utca, Debrecen egyet-len főutcájának szépítése, közön-ségének kényelmi és egészség-ügyi érdekei megkövetelik, hogy a fiakerstandokat minél előbb el-tüntessék a Piac-utcaról.

katonaságot legközelebb más-hova helyezik, de határozott pa-rancsot erre néve még nem adtak.

Leninek feladják a bolsevizmus alapelvét

Lenin jegyzéke Amerikához. — A harmadik internacionale székhelyét nyugatra helyezik

Amsterdam, június 11. Washingtonból jelenti egy ká-beltávirat, hogy az amerikai ál-lamkormány jegyzéket kapott Lenintől, melyben közli, hogy a szovjetkormány kénytelen volt politikájának alapvető irányel-veit módosítani.

Kopenhága, június 11. A Svenska Dagbladet Helsing-forsból érkezett távirat alapján közli: A szovjetkormány rende-letet fog kibocsátani, melylyel az ipari és pénzügyi vállalatok üzemeit bérbeadja előbbi tulaj-donosaiknak. Ez szükségképen bekövetkezett Leninnek és a szovjetkormányának abból a rendeletéből, mely a parasztbir-tokokat fölmentette a közös ke-reskedelem alól és terményeit felszabadította. Most pedig, miután anacionizálás elvén Lenin rést ütött, gazdasági téren még nagyobb lesz a zavar.

A bolsevizmus központja Nyugaton?

Prága, június 11. Párisi je-lentések szerint az orosz harma-dik internacionale legutóbbi ülésén azzal a tervvel foglalkoztak, hogy a harmadik internacionale székhelyét elhelyezik Moszkvá-ból, amit azzal indokoltak hogy tekintettel kell lenni az interna-

cionális érdekekre, továbbá arra, hogy Nyugateurópában az egyre erősödő jobboldali pár-tok mindenütt megnehezítik a baloldali pártok helyzetét. Amel-lett, ha valamelyik nyugateuró-pai fővárosban van a székhely, akkor onnan könnyebben lehet vezetni az agitációt és adminisz-trációt.

A legtöbb felszólaló Prágát ajánlja székhelyül egye-sek Párisra és Bécsre hívták fel a figyelmet.

Moszkva, június 11. Teg-nap nyílt meg itt a kommunista nők második nemzetközi kongresszusa.

Kozákok a kemalista fronton

Páris, június 11. Konstanti-nápolyból érkezett szikratávirat szerint azok a kozák csapatok, melyek Kubánból utra keltek a török front megerősítésére, Tra-pezuntba érkeztek, ahol a török lakosság nagy lelkesedéssel fo-gadta őket. Az angorai kormány küldöttséget menesztett Husreh bey trapezunti képviselővel, az élén az Egyesült Államokba, hogy Harding elnököt tájé-koztassa az Angorai kormány tervei felől.

A budapesti tőzsde

Az alacsonyabb zürichi jegy-zés sem tudta animálni a tőzsdei spekulációt nagyobbarányu üzle-tek kötésére. A mai forgalom csaknem teljesen üzlettelen volt. Értékpapírban egyáltalán nem fordult elő kötés, látható érdeklő-dés csupán Kőzuti iránt nyilván-ult meg. Dollár 251—252. So-kol 3.53, Lei 3.90, Márka 3.90, Bécsi kiifizetés 38.75—38.50.

Zürichi devizák

Zürich, jun. 11. (Megnyí-tás.) Berlin 8.70, New-York 593, Milano 29.—, Prága 8.30, Buda-pest 2.37 és fél, Zágráb 4.10, Bu-karest 9.30, Varsó 0.30, Bécs 1.30, Osztr. bélyegzett 0.95.

Zürich, június 11. (Zárlat) Berlin 8.70, Hollandia 195.75, New-York 595, London 22.25, Páris 47.25, Milano 29.25, Prága 8.30, Budapest 2.37 és fél, Zágráb 4.10, Bukarest 9.30, Varsó 0.50, Bécs 1.30, Osztr. bélyeg-zett 0.95.

Elmarad a lakásberendezés vagyonszámlája

Budapest, június 11. He-gedüs Loránt pénzügyimi-niszter a lakásfelszerelések és berendezések után fizetendő va-gyonválság tervét teljesen el-efejtette és ugy a 20000, mint az egy milliónál nagyobb értékű berendeés válságmentes lesz.

LEGUJABB ARJEGYZEK az Arany-Bika divatházban

legújabb érkezett árukról:
I. a. sifon és vászon . . . 45 K-tól
Legjobb zefierek 50 K-tól
Kanavász és oxford. 50 K-tól
Karltonok minden színben 45 K-tól
Fehér és szines grenadin 60 K-tól
Selymek 100 c. széles . . 190 K-tól
Mintázott opál. 65 K-tól
Női szövetek 100 K-tól
Gyapju férfi szövetek . . . 250 K-tól
Ruhavásznak 75 K-tól
Harisnyák minden színben 48 K-tól
Férfi ingek 200 K-tól
Fürdőruhákat rendelésre készítünk!

LEGSZEBB KALAPOK FRANK EDENEL.

Szabó Lőrinc Shakespeare fordítása

*

A magyarság halálra ítéltetett, de testében és lelkében eltiporhatatlanul él és munkál a titkos őserő, „a már-ciusi áldott akarata”, mely hó alól is, jég alól is, még Debrecen sokat gu-nyolt homokjából is mindig friss vesszőt küld ki a napfényre. Mert Szabó Lőrinc költői tehetsége itt fa-kadt, Debrecen talajában; a kálvi-nista papok unokája a debreceni kol-légimnak volt eminens diákja.

Szabó Lőrinc írói pályája Omár Khájjám világhírű perzsa költő négy-soros verseinek a fordításával kez-dődik. Az ifju tehetség fiatalos sza-badsággal és könnyedséggel végezte ezt a feladatát, szinte új magyar Omárt költött. De amit hűségben vesztett a fordítás, megnyerte a nyelv friss erejében, a verselés tökéletessé-gében.

Most jelent meg Szabó Lőrincnek egy újabb, nagyobb jelentőségű mun-kája, Shakespeare Szonettjeinek a fordítása, hozzáteljük: első méltó fordításuk. Egy új, nagy lírikust is-merünk meg e kötetből, éreznünk kell, hogy Shakespeare, a szonettköltő, semmiképen sem méltatlan Shakes-peare-hez, a drámaíróhoz. A fordítás kitünő hűsége lehetővé teszi, hogy a szonettekben minduntalan ráismer-jünk Shakespeare színműveinek leg-szebb kifejezéseire, legmélyebb gon-dolataira, különös képzeletvilágára, megvesztegető dialektikájára, virágos stílusára. A fordítás kitünő hűségét emlitettük, mert ez újabb művében Szabó Lőrinc a teljes hűsége töreke-dett s valóban ezzel tünik ki mai mű-fordítóink közül. Nagy sző ez a mi korunkban, mikor a magyar műfordí-tásnak oly felülmulhatalan mesterei élnek és működnek, mint Babits Mihály és Tóth Árpád. Szabó Lőrinc méltán emelkedik hozzájuk harmadi-kul, bár egyikük módját sem követi: sem a Babitsét, aki az ő megtagadha-tatlanul egyéni nyelvvel mindent Babits-verssé formál, sem a Tóthé aki minden verset fölékesít az ő cso-dálatos rimeinek és alliterációinak kincses házából. Szabó Lőrinc be-esületes hűséggel fordít, nem igyek-szik szépíteni Shakespeare-t; ahol az homályos, ő is homályos marad, a különöst különössel, a prózait prózai-val adja vissza: fordít és nem ma-gyaráz. Aki az Omár-verseket olyan virtuózan rimelte végig, könnyen le-főzhetné Shakespeare egyszerű ri-meit, — Szabó Lőrinc itt is hűséges marad. Jól tudja Leibniz-cal, hogy nincs mit javítanunk azon, amit a Legnagyobb jónak alkotott. De Szabó Lőrinc hű ott is, ahol legnehezebb hű-nek lenni: a szikrázó ötletekben, a csillogó szójátékokban, a csodás me-részségű képekben s a márványba vé-sett halhatatlan sorokban. Szabó Lő-rinc azt adja, amit kapott, az igazi Shakespeare-t, s a Szonetteknel nincs is becsesebb kötet a modern magyar irodalomnak.

Ez a nagy tehetségű fordító, aki játszva oldja meg a legsúlyosabb ver-selési feladatokat, akinek a forma nem bénító béklyó, hanem ékesítő öl-tőzet, eldobja himes köntösét és az ifju merészség és szabadság mezite-lenségével lép fel eredeti költeményei-

MEGINDULT az autobuszforgalom Debrecen—Derecske és Berettyóujfalu között. Indulás Debrecenből a vasuti álló-mástól: hétfő, kedd, szerda dél-után 4 órakor, esütörtökön 1/4 órakor, pénteken reggel 4 órakor és pnteken d. u. 5 órakor és aznap mindig vissza

ben Szabó Lőrinc szabad versei, a melyek a Nyugat-ban jelentek meg, még csak bevezető akkordjai egy hatalmas zeneműnek, de vannak hangjaik, amelyek azt kiáltják: Jó lesz figyelni a továbbiakra! Jó lesz figyelni Csokonai városának is erre az újabb büszkeségére, aki — bátran hirdetik — a magyar nemzetnek is büszkesége lesz.

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek** sorrendje a ref. templomokban: a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Lencz Géza egyetemi tanár, délután 5 órakor prédikál Márton Sándor s.-lelkész, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Gábor András segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban délelőtt 8 órakor ifjúsági istentiszteletet tart Gábor András, d. e. 10 órakor prédikál Kiss Andor s.-lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Mezey Béla s.-lelkész, délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, az Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kalmár Dániel s.-lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Gencsy Béla s.-lelkész, a homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, a városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Fejker János s.-lelkész.

Vasárnapi iskolák a szokott helyen és időben. A Konfirmált Leányok Szövetsége összejövetelén délelőtt háromnegyed 4 órakor prédikál Nagy István vallástani lelkész. (Egyháztér 7. sz.)

Az evangélikus templomban délelőtt 10 órakor prédikál Mezey Béla ref. s.-lelkész.

— **Kiegészített bizottságok.** A központi szeszifőzde felügyelőbizottságába a mai közgyűlés Steinfeld István és Kortsek Géza bizottsági tagokat küldte ki. A közkórházi bizottságot Leitner Adolf dr., Mihalovits Jenő, Pálffy Gábor és Tóth Emil dr. beválasztásával kiegészítették. — A zeneiskolai bizottságban üresen maradt az egykori zenegyletnek fenntartott négy hely. Most, hogy a zenegylet kifeloldási joga végleg megszűnt, a közgyűlés a bizottságba Kardos Endre dr., Jakuts Istvánt, Tüdős Kálmán drt és Steinfeld Istvánt küldte ki.

— **1.5 százalék a városi pótilleték.** A kormány az ingó hagyaték után, pótilletékre vonatkozó városi szabályrendelet átdolgozását rendelte el. A mai közgyűlés az eddigi 2 százalék helyett a kormány által előírt 1.5 százalékban állapította meg az ingó hagyaték után járó városi pótilletéket.

— **A magánalkalmazottak hatósági ellátása.** A mai közgyűlés feliratot intézett a kormányhoz, hogy a magánvállalatok alkalmazottait és a kereskedelmi alkalmazottakat is vegyék be az ellátatlanok jegyzékébe.

— **„Record“ Autoforgalmi vállalat személyfuvarozása** f. hó 19-én vasárnap indul meg.

— **8.5 százalék az utadó.** A közgyűlés a közüti költségvetést elfogadta, az utadót azonban az eddig tervezett 25 százalék helyett 8.5 százalékban állapította meg olyképen, hogy az utak kijavítására ötéves törlesztéses kölcsönt vesz fel és ennek az amortizációját és kamatait fedezi utadóból, amely ez esetben csak 8.5 százalék lesz.

— **Nem lesz polgármester-választás.** A jog- és pénzügyi bizottság javaslatát, hogy az üresedésben levő polgármesteri és két tanácsnoki állás betöltésének engedélyezését kérjék a karmánytól, nem fogadta el.

— **A Dobozi-átjáró.** A muzeumi bizottság előterjesztésére a közgyűlés ma a Piac-utca 26—28. számú városi bérházak közötti átjárót „Dobozi-átjárónak” nevezte el.

— **Honosításért névmagyarosítás.** A közgyűlés ma kimondta, hogy idegen állampolgárok honosítását a községi kötelekbe való felvételével csak akkor támogathatja, ha a kérvényezők nevüket megmagyarosítják.

— **Segélyek.** A közgyűlés a hortobágyi állatdíjazás céljaira 50000 korona segélyt szavazott meg a gazdasági egyesületnek.

— **A honvédelmi-alap támogatására** 10000, a Nyukosz támogatására 5000 korona segélyt adott a közgyűlés.

— **Nyomdász-mulatság.** Julius hó 3-án nagyszabásukabaré-délután rendeznek a debreceni nyomdászok a Margitfürdő disztermében. Kabaré után záróórát tartó táncmulatság lesz. Ugy a kabaré, mint a táncestély sikere érdekében lázas tevékenységgel dolgozik a rendezőség, amely fáradtságot nem kímélve igyekszik a megjelentek szórakozásáról gondoskodni. A kabaréban ismert jó szereplők fognak fellépni. A mulatság tiszta jövedelme a munkanélküliek segélyezésére fordítják s tekintve a nemes célt, a rendezők a közönség pártfogását kérik.

— **Személyautóforgalom Debrecenben.** Városunk egyik igen agilis tagja, Moys Zoltán mérnök „Record“ Autoforgalmi vállalat Debrecen, Timár-u. 38. sz. a. céggel alapította meg vállalatát a személyforgalom gyors és tökéletesebb lobonyoltása érdekében. Üzemét f. hó 19-én, vasárnap kezdi meg. Az autók úgy a helyi, mint a vidéki forgalomban (éjjel-nappal) állandóan a közönség rendelkezésére állanak melegebben olcsó díjtételek mellett.

Turáknál vagy kirándulásoknál a vállalat teljes személyi és anyagi biztonsági garanciát vállal.

Megrendelések nappal a Tiszántúli pénzváltóbank Csapó-utca, 19. sz. a. helyiségében. (Telefon 566 sz.), éjjel Timár-u. 38. sz. a. (Telefon 498 sz.) eszközölhetők. A vállalat autogaraget olaj- és benzín állomást is létesített.

— **Az iparostanonciskola** igazgatósága a kultuszminiszter rendelete alapján ezúton tudatja az érdekeltektől, hogy e hó 12-én, vasárnap 10 órakor tartandó ifjúsági ünnepélyen

minden tanuló köteles megjelenni. Ez ünnepségen való részvételre a m. t. munkaadók is tisztelettel felkérnek.

— **Örleési tanúsítvány rendszer fenntartása.** Közélelmezési miniszter ur 16798. számú rendelete szerinti az örleési tanúsítvány rendszer a malmokkal folyamatba tett tárgyalásoktól teljesen függetlenül továbbra is érvényben marad mindaddig, amíg az rendeleti uton nem hatálytalanítatik. Ennélfogva tanúsítvány nélkül öröltetni szigorú büntetés terhe mellett senkinek sem szabad. Debrecen, 1921 június 11. Közélelmezési igazosztály.

— **„Record“ autoforgalmi vállalat személyfuvarozása** f. hó 19-én vasárnap indul meg.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei.** Értesítjük a kedvezményes ellátásban részesülő összes közszolgálatban lévő alkalmazottakat, hogy félévi letárolás miatt folyó évi június 25-étől kezdve a kedvezményes árú blokkolását beszüntetjük. Figyelemztetünk mindenkit, hogy járandóságát eddig a napig kedvezményes elosztó helyeinken vegye át, mert folyó évi június 25-ike után még az addig leblokkolt árúkat sem tudjuk többé kiadni.

Székely-film. Azok az előadások, amelyeket az egész hét folyamán az Erdélyi Magyar Székely-Szövetség rendez, szemléltető vetített és mozgóképekben újból megállapodás szerint állandóan az Apollo-moziban, a mai délelőtt 11 órakor tartandó megnyitó díszelőadással kezdődik, amely bizonyos ünnepélyes keretben fog lefolyni, amennyiben dr. Tank Béla egyetemi tanár megnyitó beszédében körvonalozni fogja mindazokat a feladatokat, célokat, amelyek ezen oktató, ismeretterjesztő előadásokkal s a bemutatott nevezetességekkel kapcsolatosak. Azoknak, akik a kies Erdélyt közelről nem ismerik, módjuk és alkalmuk kínálkozik arra, hogy fájó szívvel gyönyörködhesenek a 135 képben bemutatott erdélyi specialitásokban, míg a tanuló ifjúság tanulságokat merithet arra nézve, hogy mit veszített a magyar haza a kincses Erdélyben. Előadás közben a Csokonai-színház volt kedveltjei Komlóssy Emma és Székely Gyula a régi székely és irredenta dalokat énekelnek.

A menekültekért. Az lemult két hét alatt a menekültek javára a következő adományok folytak be: Apollo-mozi heti adománya 200 kor., Nyíregyházi megbízott útnán Gyula-házi Arthurtól 500 kor., Debreceni kir. járásbíró útnán Haty Kálmán szakértő díja fejében 200 kor., Polgári Lövéde Asztaltársaságától 1200 korona. Fogadják a nemes adakozók az O. M. H. debreceni kirendeltségének köszönetét.

— **Az 1918. évi utadózárszámadást** a polgármesteri hivatalban június hó 13-tól 28-áig 15 napi közszemlére van kitéve. Ezalatt a zárszámadást bárki megtekintheti és ellene a polgármesterhez felszólamlást adhat be.

— **„Record“ autoforgalmi vállalat személyfuvarozása** f. hó 19-én vasárnap indul meg.

— **Mezőgazdasági pálinka kiosztása.** Mindazon kistermelők, akik mezőgazdasági munkásaik pálinka szükségletére hatósági

kiutalást szándékoznak igénybe venni f. évi június hó 13-tól kezdődőleg Csapó-utca 15. sz. a. lisztirodában jelentkezzenek, ahol szántóterületük nagyságának megfelelőleg utalványt fognak megfelelőleg utalványt fognak pálinka ára 57 korona. Debrecen, 1921 június hó 10. Közélelmezési igazosztály.

— **Női ruha szabászatj** tanfolyamot nyit rövid idő múlva városunkban Szász Péterné kispestről.

— **Rubin Farkas özvegye** divat-áru üzletében mélyen leszállított árak: Blousok, pongyolák, gyermek ruhák, harisnyák, férfi-zoknik és pipere zappanokban.

— **Vászoncipőfelsőrésznek** elsőrendű anyag, melltartók, leibchenek legolcsóbban Goldstein Karolinánál Miklós-u. 5.

— **Férfi, női ruhákat** majdnem fele áron fest, tisztít Lengyel, Csapó 95.

— **Bádogos munkák** Fülöpnél Csapó-utca 3. Telefon 917.

— **Haggenmacher-féle Szalonsör** minden nap frissen csapolva. Kis-Debrecen sörcsarnok.

— **Bőröndök, retikülök, melltárcák, cigaretta- és szivartárcák** valódi bőrből Feuermann bőröndösnél, Piac 41.

— **Nyári férfi ingek** Frank Edénél.

— **Mi Önnek a baja?** Idegesség, szivbaj, vérszegénység, reuma, köszvény vagy női bajok ellen biztos gyógyulást nyerhet a Margit-fürdő részvénytársaság vízyógyintézetében.

— **Óriási érdeklődés** nyilvánul meg a Tomschlinsky testvérek hegedű és zongoraművészek hognversenye iránt. Jegyek Gárdos könyvesboltjában.

— **Az új lakásrendelet** magyarázatokkal ellátva beszerezhető a Hegedűs és Sándorrt. könyvkereskedésében. Debrecen, Piac-u. 34. sz.

— **Nyelviskola a Nagyerdőn.** A nagy hőségre tekintettel a Rose nyelviskola június 7-től a nagyerdőn tartja előadását. Június 15-én, illetve július 1-én megindul új anyagokra külön felnőttek és gyermekek, valamint magánórákra d. e. 8—10. Széchenyi-utca 42; d. u. 5—8-ig a nagyerdőn, III. sz. városi viláiban jelentkezhetni.

SZÍNHÁZ.

A színházi iroda jelentése:

Vasárnap d. u. mérsékelt helyekkel kerül színe **A portásiu és a huga.** A kiváló bohózatnak másfél felvonása a nézőtérén játszódik le. A közönség az egész délutánt átneveti, mert a darabban annyi humor, annyi jókedv van. Jegyek már csak mérsékelt számban válthatók.

Este Az erdészleány kerül színe.

Hétfőn A) bérletben Az erdészleány tisztviselő est.

Komlóssy Emma — Székely Gyula és Lajos Dénes ma vasárnap délelőtt 11 órakor az Apollóban. A megnyitó díszelőadáson dr. Tankó Béla egyetemi tanár megnyitó beszédet mond. Bemutatásra kerül Székelyország filmen és vetített képeken. Komlóssy Emma és Székely Gyula irredenta és székely dalokat énekelnek. Jegyelvétel fél 10-től az Apollo pénztáránál.

Holnap hétfőn az Erdélyi Magyar Szövetség előadásai az Apollóban d. u. 3 és 5 órákor az iskolák, 7 és 9 órákor a nagyközönség részére. Komlóssy Emma és Székely Gyula és Lajos Dénes minden előadásán felépnek.

Az Idegen, amerikai kow-boy kalandor történet ma, utoljára az Apollóban 3, 5, 7 és 9 órákor.

Ég és föld között, kalandor történet, 5 felvonásban, ma utoljára az Urániában 3, 5, 7 és 9 órákor.

Az ördög komédiája, dráma, 5 felvonásban, bemutatja ma, vasárnap az Arany Bika-mozi 3, 5, 7 és 9 órákor.

SPORT.

A debreceni középiskolák tornaversenye

1921 június 19-én délután 5 órákor

Indulás a kath. főgimnáziumtól zeneszóval. Utirány: Piac-utca, Péterfia, Károly F. József-uton át, Böszörményi-ut, DKASE pálya. Felállítás után:

1. Himnusz.
2. Városi staféta megérkezése. Indító dr. Horvay. Vezetője Fuxhoffer.

3. Közös szabadgyakorlatok. Vezető Váry.

4. Ref. Főgimnázium zenés szabadgyakorlat. Vezető Váry.

5. Diszkoszvetés. Intézetenként 2 tanuló. Bíró Kanabé. Magasugrás I—IV. o. Intézetenként 2 tanuló. (Előverseny.) I. o. 20 cm. II. o. 10 cm. III. o. 5 cm előny, egy javítással. Bíró Senyneyi, Hadházy, Alt, Bodrossy, Varga.

6. Sikfutás. (Előfutam.) Osztályonként és intézetenként 8—8 tanuló. I. o. 50 m. II. o. 60 m. III. o. 70 m. IV. o. 80 m. V—VIII. o. 100 m. Indító dr. Horvay. Célbíró Fuxhoffer.

7. Távolugrás. V—VIII. o. Intézetenként 4 tanuló. Bíró Löw. Kötélhuzás. I—IV. o. Intézetenként 8 tanuló. 2—2 csapat. Bíró Somorjai.

8. Gerelyvetés (középfogással). Bíró Bodrossy. Svéd labdajáték. IV. esetleg IV—III. o. tanulókkal csoportonként 7 tanuló. Bíró Alt. Kötélhuzás V—VIII. o. Bíró Kanabé.

9. Magasugrás. V—VIII. o. méterenként 2 tanuló, 1 javítással. Bíró Waltier György.

10. Magas nyújtó. V—VIII. o. méterenként 2 tanuló. Bíró Bodrossy, Alt, Varga.

11. Sikfutás döntő. Indító dr. Horvay. Célbíró Fuxhoffer.

12. Magas korlát. V—VIII. o. Intézetenként 2 tanuló. Bíró mint a nyújtónál. Súlydobás V—VIII. o. Intézetenként 2 tanuló. Bíró Kanabé Dezső.

13. Staféta V—VIII. o. Intézetenként 1 csapat, 4 tanuló. V. o. 100 m. VI. o. 200 m. VII. o. 300 m. VIII. o. 400 m. Indító dr. Horvay. Váltásbírók Waltier György, Kanabé Dezső, Csánky, Célbíró Fuxhoffer.

11. Fülelabda. Propagarna mérkőzés 2 kombinált csapattal. Időtartam 10 perc. Bíró Váry.

14. Dijkiosztás.

A MAC benmaradt az első osztályban. Budapestről telefonálják: A ma délutáni futball mérkőzések eredménye a következő: 33 F. C. —Törekvés 2:1 (1:0); MAC—VIII. S. C. 2:1 (1:0). A MAC ezzel a győzelemmel elkerülte az osztályozó mérkőzést és bentmaradt az első osztályban.

A bajnokság utolsó felvonása. Utolsó periódusába lépett a bajnokság. Néhány mérkőzés és vége a bajnoki szezonnak, itt a nyár! Bizony nagyobb reményekkel indult, mint ahogyan végződött a kerületi bajnokság. Hiszen úgy volt, hogy Debrecen, Kiszvárd, Nyíregyháza, Szolnok csapatai mind részt vesznek és ime, a szezon végére Debrecen és Nyíregyháza maradtak csak benn. A szolnoki csapatok visszaléptek, a KSE pedig habozik, hogy folytassa-e tovább is a küzdelmet? A bajnokság sorsa ma már nem fekszik annyira az egyesületek lelkén, mert a kiesés veszedelmétől ugyanis meg vannak mentve, a bajnoki sapka pedig majdnem biztosan a DVSC-nek jut. Mikor a II. osztályu bajnokságban a visszalépések történtek, nem hittük még, hogy ez a járvány át fog az I. osztályra is terjedni. Ugy látszik azonban, hogy — minden lehetséges. A visszalépési láz annyira elharapódzott, hogy már három egyesület nem vesz részt a bajnokságban. Erélyesebb fellépést várnánk a kerülettől, amely oly szép jelzavakkal kezdte meg munkáját. Szigorubbann kellene fellépni a renitenskedő egyesületekkel szemben és olyan példát statuálni, amely elveszi a kedvét az efféle sportszerűtlenségektől. (—r.)

A vasárnapi bajnoki mérkőzés: DKASE—DVSC fél 6-kor kezdődik az üggetőteri pályán. Tavaly a DVSC győzött 2:0-ra, de a DKASE most erősen igyekszik revanchot venni, annál is inkább, mert a bajnoki sapka forog kockán. Heves iramu, izgalmas mérkőzésre van kilátás.

Az erdélyi Menekültek Sport Egyesülete országos atletikai versenye vasárnap d. u. 4 órákor kezdődik a DTE nagyverdei sporttelepén. A 16. számból álló versenyre Budapestről Gáspár Dezső, a Budapesti Budai Torna Egylet rekorder bajnok-atlétája, Toldi István, a Ferencvárosi Torna Club és dr. Rákóczy Henrik, a Budapesti Egyetemi Atletikai Club atlétái indulnak, míg vidékről a Nyíregyházi Torna és Vivő Egylet, Hajduböszörményi Torna Egylet, Debreceni Egyetemi Atletikai Club, MOVE-Debreceni Sport Egylet, Debreceni Gazdasági Akadémia Sport Egylet, Debreceni Torna Egyesület, Debreceni MÁV, Testgyakorlók Köre és a rendező egyesület atlétái indulnak teljes számban úgy, hogy minden számban igen érdekes küzdelmekre van kilátás.

Hiszek egy Istenben,

Hiszek egy Hazában,

Hiszek egy isteni örök

igazságban,

Hiszek Magyarországot

feltámadásában.

Női kalapokat

3 nap alatt
fest és alakít

a „Turul”, Piac-u. 32.

LOWY SÁNDOR
és **JÓZSEF**
fanagykereskedők

BUDAPEST WIEN I.
V., Bólyvány-u. 8. Adlery. 12.
Sürgőnycim: L O W Y X BUDAPEST.

Tűzifa, épületfa és szerszámfa
waggontelepekben

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

„AESCULAP”

KÖTSZERGYÁR

ajánlja betegápolási és

egészségügyi cikkeket !!

BUDAPEST

VI. ker., Ó-utca 7. sz. alatt

Vizsga leányruhák,

fiuruhák, trikkók, babi
kelengyék, babi cipők,
fürdőruhák, hajszallagok

nagy és szép válasz-
tékban érkeztek !!

Dr. HEGEDÜSNÉ

Gyermekdivatházába,

Simonffy-utca 2.

Meghívó.

A »Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet Debreczene évi rendes közgyűlését 1921 június hó 26-ikán délelőtt 11 órákor tartja meg az elnökök Szentanna-utca 38-ik számú házában, melyre a szövetkezeti tagokat az elnökség ez uton hívja meg. Táragsorozat: 1. Elnök jelentése az 1920-ik évről. 2. Határozathozatal a szövetkezet végleges feloszlása felől. 3. Felszámoló bizottság választása.

Debreczen, 1921 június 12.

Az elnökség.

Költők és írók

Egy-egy kötet ára füzve 21 korona

Goethe. Irta Barabás Kiszalud Sándor. Irta Császár Homeros. Irta Csengeri Csokonai. Irta Ferenczi Petrarca. Irta Katona Baksay Sándor. Irta Kéki Tompa Mihály. Irta Kéki Alfred de Musset. Irta König Dante. Irta Radó Arany János. Irta Szinyei Kazinczy Ferenc. Irta Váczy Mikszáth Kálmán. Irta Várdai

Kaphatók Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében — Piac-utca 34.

Egy-egy kötet ára kőve 40 korona

Friss olajos

sardinia,

trappista-sajt, téli szalámi svetzli és hollandi tejcsokoládé, legfinomabb desszertek legolcsóbban beszerezhetők:

Csemegeüzletben

Hungária-kávéház mellett.

Figyelje meg!

Női vászon ing 150 K
Himzett 200 K
" vállas karton kötő . 130 K
" Madéra " . 150 K
" Cloth alsósoknya . 320 K
" fehér himzett alsó-
szoknya 200 K
Női fehér himzett Bombinó 400 K
" fűzővédő sima. 65 K
" " Himzett . . 120 K

Kapható: PIAC-UTCA 19.

NÉPÁRUHÁZ

„FRICZI”

kalapszalokban a

legszebb kalapok

nagyválasztékban

! a módjau kaphatók Városházával szemben.

Könyvtárakat

és egyes műveket is
legmagasabb áron

..... vásárol

Aczél Henrik

modern antiquáriuma

Első Takarékpalota.

Kívánatra házhoz me-
gyek megtekinteni.

Ha külföldre

utazik, idegen

pénzszükség-

letét — legol-

csóbban sze-

rezheti be

MARKOVITS

bankirodájában, Piac-
utca 63. szám alatt, az
udvarban. Telefon 5-65.

Tulhalmozott raktár miatt
melyen leszállított árakban
szerezhetők be a legfinomabb
Zwack és Gotschlig-féle

likőrök, cognacok,
borok és pezsgők

Gyémánt Géza és Társa

fűszer- és gyarmatáru nagyke-
reskedésében. Telefon 13-07.
PIAC-UTCA 58. SZ.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szög 150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20—, minden további szög 20—
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEK.

Ecetsav és ecet

nagyban és kicsinyben legolcsóbban beszerezhető Steinberger Dezső ecetgyárában, Simonffy-utca 14. sz.

Aranyat,

hamis fogakat, brilliánsokat napi árban veszek. Schiffman ékszerész, Piac-utca 67.

Olmot

bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49., II. k. udvar.

ELADÁS.

Élesztő

naponta frissen kapható nagyban, kicsinyben — Kupfer Ignác liszt- és fűszernagykereskedésében, Bádógos-utca 2.

Mindentéle

új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Modern ház

parkírozott szobákkal, két szoba fürdőszobával, azonnalra beköltözhető, eladó. Ertekezni lehet: Ohlbaum-iroda, — Piac-utca 75.

Paplanvarrodámban minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreczeni, Kossuth-utca 11.

A legszebb nő

Földes-féle haj-, arc- és kozmetikumokat használ. Főleraka Hatvan-utca 11.

Bőrbutorokat

festek, javítok, kárpítos munkát jutányosan vállalok. Diványokat, hencsereket, — matracokat raktáron tartok. Szántó kárpítos, Zugó-utca. Telefon 1119.

Ipari

vegyi anyagok, festékek, olajok, anilinek, benzín, terpentin, schellak stb. gyári lerakata Vegyszerüzlet, Hatvan-utca 11.

Legszebb

és legjobb fényképeket készít Bagdi fényképész, Piac-utca 9.

Háztartási

vegyi anyagok, sütőpor, bicarbons, cipőkrémek, kékítő stb. legolcsóbban beszerezhetőek Hatvan-utca 11.

Izletes barna kenyér

1 kg. 14 kor.

a Korona Gőzkenyér-gyár lerakataiban
Sas-utca 3.
Hatvan-utca 17.
Szentanna 49.
Péterfia-u. 60.
és minden jobb fűszerüzletben.

Eladó
egy jömenetelű kávéház, vendéglő, mulató, szálloda betegség miatt. Ertekezhetni Petőfi-tér 9 sz.

Kereskedők
érdeke, Abadie cigarettapapírt Mayernál vegye, Simonffy-utca.

Mezőgazdasági
vegyi anyagok, kétkő, permetező anyagok, benzín, gépolajok, carbolineum, kocsikenőcsök stb. gyári árban beszerezhető Vegyipari szaküzlet Hatvan-utca 11.

Festék
árúk, firnisz, lakkok legolcsóbban Weisz festéküzletében. Hatvan-u. 8.

Legolcsóbb
bevásárlási forrás Leitner és Römer rövidáru nagykereskedése. Hatvan-utca 2.

Gazdasági cikkek
legolcsóbban Weisz festéküzletében, Hatvan-u. 8. sz.

Gyönyörű
fűstölt tölgy ebédő nagyon olcsón eladó Boldogfalva-utca 12.

Tiszta egész ives makulatura
(újságpapír) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

Hintó
Riesz-féle használt, valamint két lóra kulcsos szerszám eladó, postamesternél Hajduszentmihályon.

Fehér
hálószobák, legmodernebb ebédők, készen kaphatók Kovács Gyula műasztalosnál, Darabos-utca 17.

Békebelli
gyapju és mosó szövetek legolcsóbban beszerezhetőek Roth, Piac-u. 77

Gyermekruhákat

mérték szerint olcsón és gyorsan készült hozott kelmékből fiúknak is :: :: :: ::
dr. HEGEDÜSNÉ
Gyermek divatháza,
SIMONFFY-U. 2.

Transmissióhoz
való két felső kerékeladó. Cím a kiadóhivatalban.

KERESLET.

Aranyat,
mindenféle ezüstöt, brilliánt, gyöngyöt vesz Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Elcseserénem
a főtérhez közel levő két kisebb szobából álló lakásomat olyan két nagyobb szobából álló lakással (lehet egész ház is), hol sertést és apróságot lehet tartani. — Címét kérem a kiadóban beadni.

Általános
íranyú nőkézimunka tanfolyam nyílt meg Csapó utca 33. sz. alatt, melyen a brüsszeli, csetneki, flé, frivolita-vert csipkéket, kalotaszegi és más hímzéseket, aszurozást, bluzok, ruhák kötését stb. lehet tanulni. Beiratások délután 3—5-ig

Gyermekleheremű
varrásban jártas varróknak keres dr. Hegedűsné Gyermekdivatháza, Simonffy-utca 2.

Utazót

ügyes kereskedőt lehet egy az építési szakmából keres a KORONA GŐZKENYÉRGYÁR ipar- és kereskedelmi részvénytársaság Irásbeli ajánlatokat d. e. 19—10-ig fogadjunk el.

Irógép
javítások, kellekek megrendelhetők Merkur írógépállomásnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Fűszer-angro
segéd nagyobb gyakorlattal felvétetik Adorján Jenő és társa cégnél.

„Elektra“

elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor, Debrecen. Hatvan-u. 2. I. em. Mindennemű villamos szerelések és javítások szakemberként és jutányosan eszközöltetnek. Izzólámpák és szerelési anyagokraktáron

Pénztárnoknő
1500 kor. kezdő fizetéssel, több évi gyakorlattal könyvelésben jártas előnyben felvétetik. — Nemes, Főtér 39.

Raktárnak
nagy pincéket vagy más helyiségeket keresek, azonnalra. Rákóczi-u. 21.

Bükk hasábfű 150—,
akácia 140—, do-
rongfa 130 kor. ért
métermázsanként
beszerezhető

Fahídi Testvérek
fatelepen, Szoboszló-ut
4. sz. alatt. Telefon 418.
Ugyanott új ajtók és
ablakkerámák eladók!!

Debreczen közelében levő birtokra **gazdasszony** kerestetik,

ki a háztartási teendők mellett baromfi-tenyésztéshez is ért. Ajánlkozók felvilágosítást nyerhetnek Arany Bika rt. József kir. herceg-u. 5.

Kisasszony
irodai gyakorlattal iparvállalat irodájában állandó alkalmazást nyer. Csak perfect gépirónók és gyorsíróknak ajánlkozának »Iparvállalat» jellege alatt kiadóhivatalba.

Bejárónő,
ki parketázást, 15-érel felvétetik Brüll fogműtermébe. Piac-utca 72.

Mindentéle
női- és gyermekruha, valamint bolti ruha varrását legjutányosabban vállalom. Homok-utca 4. szám, 3 ajtó.

Leányok
felvétetnek
Piac-utca 49. sz.
II. udvar.

Krisch Károly
cserépkályharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12—18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is

DOLLÁRT
DOLLÁRCSEKKEK

Kovács-köszén

prima minőségben bármilyen mennyiségben ::

Retorta bükkfaszén

elsőrangú darabos, ömlesztve és csomagolt állapotban legolcsóbb árakban házhoz szállítva beszerezhető

Gabányi Sándor utóda
szén- és tüzelanyagkereskedőnél Csapó-u. 28. Telefon 449.

Dollárt
és más idegen pénzeket legdrágábban vesz **Gótsch Sándor** bankirodája Piac-u. 38. szám alatt, I. emelet.

Száraz tűzifa

oles- és aprított fa a legolcsóbb napi áron azonnali szállításra, mész hófehér darabos és oltott cement, kátránypapír, cserép, téglák, beszerezhető vagononként is **BARTHA FATELEPEN,** Ispatóly-u. 3. b. Telefon 785.

„Import“ bükkhasábj és varga tűzifa,
cséplési és üzem mészén, mész, portlandcement waggontételekben azonnali szállításra napi áron kapható. **POLLÁK ZSIGMOND** Debreczen, Miklós utca 13. szám alatt. :: Telefon 4—41.

Helyi ügyök

továbbá csemegeosztályhoz, kirakatrendezéshez is értő **SEGÉD** mielőbbi belépésre felvétetnek **ULLMANN SALAMON** keresked. részvénytárs.-nál.

Építlet,
műlakatos munkákat javít, készít Krämer műlakatos, Hatvan-utca 4.

Mindentéle
lakatos munkát olcsón vállal Molnár Oszkár, Péterfia 18.

Pilsszérozást,
gouvrirozást harangszoknyákból is készít Farkas Bella, Arany János-u. 20.

Német
órákat adok és házhoz is megyek. Cím a kiadóhivatalban.

Legjobb
és legolcsóbb cukrászda Sztano Gábor, Hunyadi-utca 17-19.

Aranyat,
ezüstöt, brilliánsokat magas napi áron vesz Bródi Miklós ékszerész, Piac-utca 37. Kistemplom bazár.

Konez
fest, liszt legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Butorok
minden kivételben legolcsóbban beszerezhetőek Piac-utca 88. Weizsnál.

Gyapjuszövet,
lúszter és mosó vásznak olcsó árakban Feldheim-nál Király-utca n beszerezhetőek be.

Fuvarozási vállalat
Balázs Andor Piac-utca 64. Telefon 143.

Óra,
ékszer javításokat szakemberként készít Kohn, Hunyadi-utca 12.

Széchenyi-
fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

és mindenféle idegen pénzt legdrágábban vásárol, **külföldi kifizetéseket** legelőnyösebben teljesít **PÉNZVÁLTÓ ÜZLET** Debreczen, Piac-utca 67. szám (Frohner-szálloda). Telefon 407.

A beállott időnyre

ajánljuk t. vedünk figyelmébe garantált elsőrendű szeszből gyártott **ECZET**-raktárunkat a legolcsóbb árak mellett. Tisztelettel **Gyémánt Géza és Társa** fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő Piac-utca 58. Telefon 13—07.

Mindenféle lakatos szakmába vágó munkát elvállalok **Uj tüzhelyek és kályhák** állandóan raktáron :: **FEKETE LAJOS** lakatosmester, Piac-u. 66. sz. :: Telefon 737.

Mindentéle archív, szépség-hibát, májolt pattanást, szemölcsöt és 10 nap alatt eltávolít **Kozmetika intézetem** Széchenyi-utca 16. szám.

Veszek! Cserélek! Eladok!
Régi nemes Aranyat, Porcellánokat, Ezüstöt, antik Platinát és Tártyákat hamis fogakat Legmagasabb napi árban veszek **Gritsch, Verboóczi-u. 2. Iparkamara**

Ajánlunk elsőrendű sárga és fekete **kocsikenőcsöt** melyen leszállított árakban. :: Nagyban és kicsinyben ::

Gyémánt Géza és Társa fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél beszerezhető. Telefon 13-07. **DEBRECZEN, Piac-utca 58. sz**

Felelős szerkesztő: **Dr. HEGEDÜS LORÁNT** Kiadó: **HEGEDÜS ÉS SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részv.-társ